

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Könyvték).

Ruttkayné Kossuth Lujza 1810—1902.

Magyarország védangyalai közül újra elszállott egy: hétfőn délután meghalt Kossuth Lajos nővére: *Ruttkayné Kossuth Lujza*. A magyar nemzet tiszteletvete körül életében, melynek alkonyán eszdes menedéket talált Brázay Kálmán Muzeumköruti házában és családi körében, ahol utolsó éveit és óráit szeretet környezte.

Kossuth Lujza, özvegy Ruttkay Józsefné legkedvesebb testvére volt Kossuth Lajosnak.

Öt testvér közül ő volt, aki túlélte a bátyát.

Kossuth Lujza, Kossuth László és Weber Karolina negyedik gyermeke, 1810-ben született Sátoralja-Ujhelyen s midőn szülei Alsó-Dabasra költöztek, Pestmegyébe ment férjhez Ruttkay József abonyi postamesterhez. A szabadságharez utáni idők zaklató üldözései elől anyjával és gyermekével ki-

költözött Brüsszelbe s midőn Kossuth anyja ott meghalt, három fiával Amerikában telepedt le.

Ott sok csapás érte, gyermekei meghaltak s harmincz év mulva testvéréhez költözött Baracconeba és Turinba. Igen eszes és művelt nő volt, erős ítélőképességgel, nemes érzéssel, nőies gyöngédséggel, a ki mint őrangyal vigyázott bátyjának életére és egészségére. Honába visszatérve, Kossuth tisztelői mindenütt szívesen hódoltak érdemeinek minden alkalommal. A politika iránt mindig érdeklődött és sokszor el is keseredett. Gyöngeség és betegség gyakran súlyosbitotta öregségét.

Immár megvált ő is a földtől s egyesül szeretteivel. A nemzet pedig a babérokból, amelyek Kossuth Lajos sirján virulnak, Ruttkayné koporsóját is megkoszoruzta.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., **Andrássy-ut 23. szám,**
VII., **Rottenbiller-utcza 33. sz.**

Ajánl luczernamagot, muharmagot, tarlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, **BIBOR-HEREMAGOT**, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szőszös bükkönyt, (*Vicia villosa*), továbbá raffianésot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben biborherét és tavaszi repezét.

Hollós Mátyás ünnepe.

A magyar ember ajkán évszázadokon át száll az ige: „*Meghalt Mátyás király, oda az igazság!...*” Apáról fiura marad ez az arany közmondás és ez volt a gyémánttal kirakott bármely szobornál szebb és ékesebb emléke Mátyás királynak. A magyar nemzeti kogyelet négyszáz év után hatalmas szobrot emelt Mátyás király emlékének, ott, a szülőhelyén, Kolozsváron. A remek szoborművet mult héten leplezték le. Három napig tartott az ünnep sorrendje, volt zászlószentelés, egyetem-megnyitás, népies muzeum-megnyitás és más nagyszerű ünnepek, de az ünnep fejét Hollós Mátyás király szobrának leleplezése képezte. A szoborról ez alkalommal csak azt mondjuk, hogy műemkek, de képben is bemutatjuk közelebbről olvasóinknak.

A Kolozsváron lefolyt ünnep nem a kolozsváriak ünnepe volt, hanem az országé, a nemzeté. A király személyesen nem jelent meg a leleplezésen és ez már előre különös érzést keltett az ünnepre készülő kolozsváriaknál. A király személye képviselőjében *József Ágost* főherceg jelent meg. Az állomáson a »*Gotterhaltéval*» fogadták a főherceget, mire az ünneplő közönség ezreiből kitört a visszafojtva tartogatott keserűség. Azt az utálatos nótát tulharsogta a magyar *Himnusz* és a *Kossuth-nóta*. A főherceg meglepetve tapasztalta, hogy a magyar ember szíve nem fogadja el többé a *császári nótát*, mikor éppen a *legigazságosabb magyar királynak* emel diszes emléket.

A tüntetés végig zugott kineses Kolozsvár utczáin, de verekedés, rendzavarás nem történt. Ez szombaton este folyt le és a rendezőség a másnap-tól félve, a szoborleleplezés ünnepe sorrendjéből törölte a »*Gotterhaltét*». Ugyan, minek kellett azt az érkezéskor betenni?! Ez a rendezőség ostobaságát mutatja. Függetlenségi képviselőink teljesen visszavonultak a szerepléstől, nehogy úgy tűnjék fel a dolog, mintha ők izgatnának, mert hiszen nem kell szó, sem beszéd a magyar ember lelkének elkéserezésére, elég az az utálatos, gyászos emlékü nóta!

S hogy a Mátyás-ünnep szépen folyt le, az mégis a függetlenségi képviselők érdeme, akik a rendezőség fölkérésére a nép között csillapító beszédek mondottak és kijelentették, hogy *a leleplezésnél nem lesz Gotterhalté!...*

A közönség viselkedése példászerű volt. A Hollós Mátyás ünnepe pedig magasztos, szép és nagyszerű. Ott voltak az ország minden részéből a küldöttségek, hogy üdvözöljék a legigazságosabb király emléket. Megjelentek ott a király képviselőjén kívül a kormány tagjai, *Széll Kálmán* kormányelnökkel, a képviselőház és főrendek háza testületileg és az ország minden megyéje, városa képviselőket küldött az igazságos Mátyás király ünnepére.

A befejezést ismét meg kellett zavarni, mert a

főherceg mellett levő talpnyalók ismét buzatták a *Gotterhaltét*, mikor *József Ágost* főherceg elutazott. Ez újra kihivta az ünneplőközönség elkéserezését. Egy pár fütty éles hangja jelezte, hogy sértik a magyar szívet és rá kitört a *Kossuth-nóta* hangja ezer és ezer torokból, mely elnyomta a kétféjű sas szomorú emlékü dalát. Nem lehet tehát a magyarnak a legigazságosabb magyar királyt sem ünnepelni anélkül, hogy a lelkét meg ne keserítsék.

Hogy ez már nem sokáig tarthat, azt érezzük. Vagy megmondják azok a talpnyalók végre a királynak, hogy a magyar földön csak magyar király lehet és osztrák császári nóta nem fogadhatta, vagy a nemzeti érzület egyszer megfedekezik elkéserezésében és a nemzet mondja meg azt, ami a lelkét bántja!

Hollós Mátyás, magyarok legigazságosabb királya, ki előtt alázatosan hajtotta meg Bécs a hódoltság lobogóját és most mégis bécsi nótával tolakodnak emlékszobrod elé, jelenjék meg a szellemed közöttünk, erősíts, bátoríts minket, hogy méltó tisztelői lehessünk emlékednek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Az elmúlt heti országgyűlési tudósításunkat ott hagytuk el, hogy a t. Ház megválasztotta elnökeit és jegyzőit. A pénteki ülésen némi viharok is voltak. *Rákay* László napirend előtt azt követelte, hogy tüzzék a tanácskozás napirendjére azt a királyi döntést, amelylyel a király megállapította, hogy mennyivel járuljon a közönségi kiadásokhoz Ausztria és mennyivel Magyarország. Ehhez a miniszterelnök is hozzájárult. Még *Rákosi* Viktor és *Krasznay* Ferencz támadták a kormányt, miért távol maradt a Kossuth-ünnepélyről, gróf *Apponyi* Albertnek, a képviselőház elnökének pedig köszönetet szavaztak, amiért az ünnepségen megjelent s ezzel az ülés végét ért.

Szombaton, hétfőn, kedden, a kolozsvári Mátyás-szobor leleplezési ünnepélye miatt nem volt tanácskozás. Szerdán *Széll* Kálmán miniszterelnök felsorolta azokat a törvényjavaslatokat, melyeket ennek az országgyűlésnek el kell végeznie. Sok fontos javaslat van ezek közt. Nevezetesen a kivándorlás szabályozása, a galieziai kazárok Magyarországra való özönlésének megakadályozása, az uzsorások üzelmeinek szigorú megbüntetésére. Mind jóra való, a magyar ember hasznára szolgáló törvényjavaslatok ezek. Ezen az ülésen jelentette be a miniszterelnök azt is, hogy a kiegyezési tárgyalások még mindig folynak s csak a jó Isten tudja, hogy mikor és hogy fognak végződni. Az ülés végén *Nessi* Pál a kolozsvári Mátyás király-szobor leleplezése alkalmából tapasztaltakra vonatkozólag a következő kérdéseket intézte a miniszterelnökhöz:

1. Megmondhatja-e a miniszterelnök ur, hogy miért nem jött el a koronás király a kolozsvári Mátyás király-szobor leleplezésére?

2. Igazak-e ennek az okáról közszájon forgó hírek?

3. Miért nem tettek eleget a meghívásnak a királyi család tagjai? Mivel mentették ki távolladásukat?

4. Mit keresett Kolozsvárott, a tisztán magyar nemzeti ünnepen, a Gotterhalte?

5. Elvállalja-e a felelősséget azért, ami még kifejlődhetik abból, hogy a Gotterhalte ellen ezentul a magyar ifjuság és a polgárság rendszeresen tüntetni fog?

6. Szándékozik-e haladéktalanul előterjesztést tenni, a koronás királynak s vele a magyar nemzetnek a Gotterhalte hallatára ébredő érzelmeket megismertetni? s mindent elkövetni aziránt, hogy ezen osztrák himnuszsal a magyar polgárságot többé ne lázítsák?

Szell Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy a király képviselőjében ott volt József Ágost főherceg, a Gotterhalte pedig a katonai szabályok értelmében huzzák a főhercegnek. A függetlenségi párt haragos zugással felelt a válasza, a többség azonban tudomásul vette azt.

Bérharezok mindenfelé.

Mi a bérharez vagy ahogy a munkások maguk nevezik: sztrájk?

Nem egyéb, minthogy a munkások százai vagy ezrei fölveszik a küzdelem fonalát a munkaadókkal szemben, akik nem fizetik meg a végzett munkát. A bérharezot nem ismerte a világ addig, míg a gép meg nem született. A gép elvonta sok ember szájából a kenyeret, — azt a munkát, amit elvégzett azelőtt tíz, husz vagy száz ember, elvégzi a gép maga.

A kézimunkaerőt azonban a nagy iparvállalatok nem nélkülözhetik; — s hogy az időnként nagyobb hullámokat verő bérharezoknak meg van néminemű létjogosultságuk, azt kétségbe vonni nem lehet.

Drága az élelmiszer, drága a lakás, drága a ruházat, minden drágább, mint ennekelőtte husz-harmincz évvel. Ezzel az emelkedéssel szemben nem emelkedett a napibér, legalább nem mindenütt, nem minden vállalatnál. Abban a nyomoruságos közgazdasági helyzetben, melyben manapság élünk, nemesak a munkaadónak van oka panasza, de a munkásnak is.

A munkás elégtelenségnek kifolyása az az óriási bérharez, mely nemrégiben tört ki az amerikai szénbányász munkások közt, akik száz meg százeken vették föl a harezot, daczolva a munkaadókkal. Az amerikai bányavállalatok tulajdonosai összeállottak s együttesen, egyetértőleg állapították meg a munkabérek, amelyeket a munkások kevesellenek s letették a munkaeszközöket.

Hetek óta tart a bérharez s ki tudná megmondani, hogy meddig fog még tartani! A munkások esökönnyösen ragaszkodnak ahhoz, hogy addig nem állanak munkába, amíg követeléseik nem teljesülnek.

A szénstrájk az egész közgazdasági életet zavarba hozta Amerikában. Következménye, hogy mi lesz, ha huzamos ideig tart, el sem lehet képzelni. Nagy veszedelmet rejt ez magában, fölfogni azt most ember alig képes.

Amerikából a bérharez szele átesapott már Európába is. Franciaországban, Svájcban és Belgiumban szintén forroganak a munkások s hiába-válónak bizonyul ellene minden.

A széninségről beszélnek ma már sok országban. Hát még ha beköszönt a hideg tél?

Fogyatékos népoktatás.

A közoktatásügyi kormányzat évről-évre mind nagyobb áldozatokat hoz a népoktatásért. Ez szükséges is, mert ma még kint a vidéken a népoktatás számára hajlék nincs, számos községben nincs iskola, úgy hogy a második, harmadik községből járnak a 6—7 éves gyermekek iskolába.

A népoktatás javítása a törvényhozásnak is gondoskodása tárgyát képezi, ennek daczára mégis napról-napra ijesztő hírek érkeznek közoktatásügyünk hiányairól.

Népoktatásunkra szomorú árnyat vet az a tudósítás, melyet egy a fővároshoz közel fekvő községből kaptunk.

A pestmegyei Hernád községben, melyhez nagy kiterjedésű népes puszták is tartoznak, mint Vanya és Kakucs, eddig kétszáznál több tanköteles gyermek nem részesült iskolai oktatásban, azon egyszerű, de annál súlyosabb oknál fogva, mert a községben nincs iskola. E megrovandó állapotot súlyosbitja még az a körülmény, hogy arról tudomása volt a megyei hivatalos világnak s minden sürgetés daczára sem tett semmit az iskola fölállítására nézve. Végre is a környékbeli nagyobb birtokosok álltak össze, nem nézhetvén a megye nemtörődömségét s úgy, ahogy, egyelőre segítettek a mulasztáson. Fölfogadták tanítónak a helybeli saktort s egy bognárműhelyt átalakítottak iskolának. A tanítót Kohn-nak hívják s mint a tudósítás szinte hihetetlenül szól, a tanító különösen vallásosságra tanítja a növendékeit s minden gyermek »Dicsértessék a Jézus Krisztus«-sal üdvözli a nagyokat. Megjegyezzük még, hogy Hernád községben van szolgabíróház és adóhivatal.

MEGJELENT

a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-u. 31.)

ŐSZI és TÉLI, valamint SZÜRETI árjegyzéke
Kivánatra azonnal bérmentve megküldetik

Elfagyott szőlők feldolgozása.

Most, hogy országszerte elfagytak a szőlők és a must ez okból savanyu lesz, sietünk a jó tanácsal. Már a tavaszi fagyok sok vidéken tettek károkat, de ezt valahogyan kihevertük és szép remény-nyel néztünk a szüret elé. Ahol csemegeszőlők, koránérő fajták vannak, ott szerencsésen átestek a szüreten, de szomorú állapotba jutottak az ország legszámottevőbb szőlőtermesztői az őszi rossz időjárás és fagyok miatt.

Savanyu mustunk lesz. A mustot javítani kell. A javítási eljárások közül a Gall és Petiot félélt tiltották hazánkban, mert a lelkiismeretlen embereknek alkalmat adott a borhamisításra.

De e két eljárás — mint borsaporítás, tehát mübor-készítés — meg nem engedett vagy erősen korlátozott cselekmény, van még egy kisegítő mód, a *Chaptal módszere*, mely alkalmas a savanyu és alacsony cukortartalmu must megjavítására. Ez abban áll, hogy a musthoz a belőle hiányzó cukrot tiszta répacukor alakjában hozzáadjuk, miáltal a must nem szaporodik, de megédesedik s belőle erjedés folytán magas szesztartalmu bor képződik. Ez a magas szesztartalmu bor pedig a savanyúságából meglehetősen sokat fog veszíteni, mert a bor savanyúságát leginkább okozó borkő tetemes része a képződött szesz által kiválasztatván, a borból magától eltávolodik.

Mi lesz hát a teendő?

Először is a kisajtott és megszürt must cukortartalmának a *Pillitz-féle* cukormérővel való megállapítása. A második a tiszta répacukor hozzáadása oly mértékben, amint a mustot javítani akarjuk.

Például, ha a *Pillitz* cukormérője a mustba sülyesztve a 12-ik fokig merül be, vagyis a cukortartalom 12°/_o, és 18°/_o-ra akarjuk ezt felemelni: akkor minden hektoliter mustban 6 kiló cukrot fogunk feloldani. Ha aztán a bor kierjedt és a megtisztulás után is tulsavanyu, akkor savtalanítjuk azt. E végett meg kell abban a savtartalmat mérnünk, vagy hozzáértő egyénnel megmértenünk s a hány ezredrészszel akarjuk a savtartalmat csökkenteni, annyiszor 67 gramm (=6·7 deka) tiszta fehér márványport (szénsavas meszet) vagy pedig annyiszor 92 gramm (=9·2 deka) tisztított hamuzsirt kell egy hektoliter borban feloldani oly formán, hogy azt tiszta vászondarabkába kötve és zsinogra akasztva, a hordó közepéig leboesátjuk. Minthogy pedig ilyenkor a bor a savtalanítókból fejlődő szénsav-gáztól pezsegni fog, nem szabad a hordónak tele lenni, hanem ki kell abból pár sajtárnyit eresztetni, mielőtt a savtalanító szer a vászonzacsokból mind kioldódott és a bort derítő vassal (ostorral) jól átkevertük, tele töltjük megint a hordót.

Példaként vegyük fel, hogy a borunk savtartalma 12 ezredrész és mi azt 8 ezredrészre kívánjuk csökkenteni. Ekkor egy hektoliter borhoz 4-szer 67 gramm szénsavas meszet, tehát 27 dekát vagy pedig 4-szer 92 gramm szénsavas kaliumot, vagyis 37 dekát kell adni. Két hektóhoz persze két ennyit és így tovább.

Ezeket tartottuk a legszükségesebbnek tanácsadásképpen, hogy a szüretelő gazdák helyes utbagazítást nyerjenek a kellő időben.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

A levélhordó gyilkosai. A kolozsvári esküdtbíró-ság, mint ismeretes, a tavasszal *kötélhalálra* ítélte *Fridrich Ferencz* székesfejérvári származású, dologkerülő asztaloslegényt, aki *Szöcs Gyula* asztalossal és ifju *Szabó István* koresmárossal szövetségbe, január 15-dikén, fényes nappal meggyilkolta Kolozsvárott *Burger* Károly pénzeslevélhordót. A rablás terve azonban nem sikerült, mert a levélhordó kétségbeesett küzdelmet fejtett ki s halálkiáltására a lakók elfogták a gyilkosokat. A gyilkosok közül a törvényszék *Szöcs Gyulát nyolcz évi*, ifju *Szabó Istvánt pedig*, aki a vállalathoz pénzt adott és az utczán ört állott, *tizenöt évi* fegyházra ítélte. A gyilkosság úgy volt kieszelve, hogy *Kovács Albert* álnev alatt lakást béreltek s egy erre a névre szóló háromkoronás utalvánnyal odacsalták a szegény családos levélhordót. Az ítélet ellen, *Szöcs* kivételével, aki megnyugodott, a vádlottak semmiségi panaszt nyújtottak be, amelyet *Sebestyén Mihály* elnöklésével mult héten tárgyalta a Kuria első tanácsa. A kirendelt védő a 92. szakasz alkalmazásával életfogytig tartó fegyházat kért a halálbüntetés helyett, mert a börtönben megtérő s élete fogytáig a meggyilkolt árváiért dolgozó bűnös szebb áldozat az erkölcsi világrend kiengesztelésére, mint a bitófa mellett megásott sirtődör. *Szabó* védője szintén az enyhítő szakasz mellett szolt, mert védettje nem szennyezte be magát embervérrel. A koronaügyész ellenben a semmiségi panaszok elutasítását kérte. A Kuria hosszas tanácskozás után elvetette a semmiségi panaszt, vagyis jóváhagyta az alsó bíróság ítéletét. Minthogy pedig *halálos ítéletről* van szó, a Kuria nyomban átalakult kegyelmi tanácscsá, amelynek határozatát természetesen titokban tartják.

Ki a legény a csárdában. *Szabó Károly* bereg-böszörményi legényt a mult őszen besorozták huszárnak és Bukovinába vitték a 16-ik huszárezredhez. Az idén aztán husvétra már mint katona jött falujába, hat napi urlaubot kapott. Az első napot a családjában töltötte *Szabó Károly*, de már másodnap beállított a csapszékbe, hogy ott is megmutassa, milyen jól fest rajta az egyenruha. A koresmában ott időztek *Szabónak* régi, de nem a legjobb cimborái *Molnár Lajos*, *Monus Sándor* és *Vad János* is, kik már ekkor alaposan felöntöttek a garatra. Csakhamar megindult a két tábor között a gunyolódás, mely mintegy kihívóul szolgált a esetepatéra. *Szabó Károly* egy pillanat alatt kirántotta kardját és neki rohant a garázdálkodó társaságnak, csak hogy nem igen ért el czélt azzal, mert hirtelen kicsavarták a kardot kezéből és aztán úgy helybenhagyták, hogy több mint egy hónapig nyomta az ágyat a katonai kórházban. A verekedő legények mult héten állottak a nagyváradi büntetőbíró-ság előtt. *Molnár Lajos*, *Monus Sándor* és *Vad János* egyenként négy-négy havi fegyházra ítéltettek. Az ítéletet a vádlottak megfelelőbbézték.

ELŐFIZETÉSI FELHIVAS.

1902. október hó 1-én új előfizetést nyitottunk a
FÜGGETLEN UJSÁG-ra.

Akinek előfizetése szeptember hó 30-án lejárt, azt kérjük, szíveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be. Annál is inkább kérjük az előfizetés megújítását, mert amíg azt kézhez nem vesszük, már csak ezt az egy számot küldhetjük a szeptember hó végéig előfizetett t. előfizetőinknek.

Az előfizetési pénzek beküldésére kérjük azt az utalványt felhasználni, melyet a szeptember hó végéig előfizetett olvasóinknak múlt hó 26-án külön levélben küldtünk meg. A ki netalán ezen utalványt nem kapta meg, az szíveskedjék előfizetését — a név, lakás és utolsó posta kitüntetésével — közönséges postai utalványon mielőbb beküldeni.

Előfizetési ár : —————

**Egész évre 6 korona, félévre 3 korona,
= negyedévre 1 korona 50 fillér. =**

A „*Független Ujság*“ eddigi irányából mindenki meggyőződhetett arról, hogy a lap megalapításakor adott programunkat hiven betartottuk s oly lapot adunk olvasóink kezébe, mely minden igényeket teljesen kielégíthet.

Programunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kis emberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „*Független Ujság*“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnk arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „*Független Ujság*“-ot teherkéhez képest terjeszteni.

Hazafiúi tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

•Góbéságok• kacagató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*“ előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legzélsebb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. IX. Budapest. Köztelek czimre.

• MI UJSÁG? •

Kossuth emléke. Kossuth Lajos a szabadságharc ideje alatt többször megfordult Hajdu-Szoboszlón s ilyenkor mindig a Fogthüy-család vendégszerető házában szállt meg. Régi irások tanuskodnak róla, hogy 1849-ben, a debreczeni országgyűlés feloszlása után is Hajdu-Szoboszlóra vitte először az utja. Junius 4-én például kétségtelenül meg van állapítva, hogy Hajdu-Szoboszlón halt meg. Ennek a napnak az emlékére a Fogthüy-család és a közönség kezdeményezésére a még mindig teljes épségben s jókarban levő Fogthüy házat emléktáblával akarják megjelölni. Nagy a valószínűség, hogy ebben a házban őrizték egy éjszakán keresztül a magyar szent koronát is.

Kisiparosok népgyűlése az önálló vámterület érdekében. A fővárosi kisiparosok vasárnap délután nagy népgyűlést tartottak az új városháza dísztermében, amely zsufolásig megtelt érdeklődő közönséggel. Számos lpartestület képviseltette magát a gyűlésen. Quintovics Lajos, az előkészítő bizottság nevében délután 3 órakor nyitotta meg a gyűlést. A gyűlésen számosan szólaltak fel s mindenki hangoztatta az önálló vámterület szükségességét.

Miniszteri titkár — gondnokság alatt. Többször esett már szó a dr. Baronyi Tivadar pénzügyminiszteri titkárról, a főváros-szerte ismert gavallérról, aki szertelen költségeivel keltett föltűnést. Rövid egy-két év alatt körülbelül egy millió forintot meghaladó váltóadósságot csinált. Szülei több ízben rendezték anyagi ügyeit, de ez csak biztatásul szolgált neki arra, hogy újabb adósságot csináljon. Mikor aztán adósságai rohamos módon szaporodtak, a fiatal miniszteri titkár egy szép napon eltűnt a fővárosból. Legutóbb a hirhedt Lefkóvics Mátyás nevével kapcsolatban a büntető törvényszék is tárgyalta a titkár néhány váltóesetét és a budapesti kir. törvényszék most közhírré teszi, hogy dr. Baronyi Tivadar nyug. pénzügyminiszteri segédtitkár elmebetegség miatt gondnokság alá helyeztetett.

Kecskeméthy áldozatai. A félmillióstolvaj áldozatainak fegyelmi ügyét legközelebb újra tárgyalják. A tiszti ügyészség, mint annak idején megírtuk, azt indítványozta, hogy Pesti előjáróra és Hoffmann adópénztárosra mondják ki az anyagi felelősséget s azonfelül 200—200 korona bírsággal sújtásák, Szimély és Leipold pénztári tiszteket pedig hivatalvesztéssel büntessék. A fegyelmi választmány az első tárgyalás után pótvizsgálatot rendelt el, a melyet e héten befejeztek.

Megölték a méhek. Veszprémből írják, hogy a közeli Vámos községben egy iskolás gyermek borzasztóan lakolt pajkosságért. Balog Károly 10 éves

Ösmeri ön a

legujabb „KALMÁR“-ROSTÁT???

Bővebb felvilágosítást KALMÁR ZS. UTÓDA rostagyáros Hódmező-Vásárhelyen. ingyen és bérmentve ad

fiu ugyanis több társával mézet akart lopni Fábrián János vámosi méheséből. E czélból a méhkest kövekkel dobálták, hogy a méheket elriasszák. A kiszabaduló méhek neki estek a fiuknak s a közelben álló Balog-fiut úgy össze-vissza csípték, hogy az néhány óra mulva meghalt. A többi gyerek állapota is veszélyes.

Egy öreg ember szerencsétlensége. Alsó-Dabasról hozták be a Szent-István kórházba Mikulásik Ferencz 73 éves napszámot, akit egy szekér elgázolt és a lábát összezúzta. Az öreg ember nem bírta ki a nagy seblázt és belehalt. A bonczintézetbe vitték.

Czigányok és csendőrök harcza. Nagyváradról jelentik: a minap éjjel a nagyváradai lőporos-toronymál a sátoros-czigányok megtámadták a szalontai kenyér-árusokat és a kenyeret elrabolták tőlük. A kenyér-árusok panaszára öt csendőr a czigányok elfogására indult, mire a czigányok a csendőröket megtámadták. A csendőrök egy czigányt agyonlőttek, a többieket pedig elfogták.

Szép elismerés. Kada Elek, Keeskemét érdemes polgármestere, évek óta buzgólkodott azon, hogy városában minél több munkást telepíthessen le. A város áldozatkészsége folytán ma már a város körül mindenfelé vannak virágzó munkástelepek. A város most elismerésül az egyik telepet polgármesteréről, *Kadaszállás*-ának nevezte el.

Érdekes döntvények iparügyekben. Láng Lajos kereskedelmi miniszter több az iparosságot érdeklő döntésszerű elvi jelentőségű határozatot hozott. Így egy felmerült eset alkalmából kimondotta, hogy az ipardíj-lefizetésének és rendes üzleti hely megjelölésének elmulasztása miatt az *iparigazolvány kiadása megtagadható*. Kimondotta, hogy a kályha, takaréktűzhely tisztogatása nem ipar, így aki ezt gyakorolja, *annak nem kell iparigazolványt váltania*. A malomokban, tekintet nélkül azok berendezésére, az *öltés vasárnap is egész nap végezhető*.

Öngyilkos polgármester. A Déli Vasutnak Innsbruckba érkezett vonatán egy utas a mult kedden öngyilkossági kísérletet tett. Az utasnál, akit a vásosi kórházba vittek, 7580 márkát s egy levelet találtak, melyben valaki párbajra hívja ki. Papírjaiból kitűnt, hogy a bajorországi Milberghofen polgármestere és Mattes Antalnak hívják.

Basáskodó rendőrök. Hegedüs Lajos alberti ezipész, a tavaszi monori vásáron valami csekély kihágás miatt az ottani rendőrök kezébe került. Kovács-Kopár István, Nagy-Lóbi János és Kovács György községi rendőrök folytonos ütlegetések közt vonszolták be magukkal a tisztességes iparost a községi börtönbe s ott egy elkardlapozták, hogy hetekig nyomta az ágyat. A pestvidéki törvényszék mult héten Kovács-Kopár Istvánt hivatalos hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés miatt kilencz havi börtönre, két társát pedig két-két havi fogházra ítélte s ezenfelül hivatalvesztésre. Az ügyész megnyugodott. A vádlottak felebbezték.

Agárverseny a Hortobágyon. A Hortobágy pusztán e hó 22-én érdekes versenyzés lesz. Nem aféle csikós-juhász-verseny, hanem igazi agarászverseny. Az országos agarászegyesület rendezi ott ezidei nagy-

versenyét. Szapáry Pál gróf az egyesület képviselőjében hosszabb ideig értekezett a verseny rendezése ügyében Simonffy Imre polgármesterrel és Káldy Gyula gazdasági tanácsnokkal. A verseny már azért is nagyon érdekes lesz, mert a nagy Hortobágyon még idáig ilyen versenyt nem tartottak.

Öngyilkos vasuti ör. A szamosvölgyi vasut *Jánosi* János nevű vasuti öre borzasztó módon vetett véget életének. A mult hét egyik reggelén a sajtó-magyarósi állomás közelében a Désről Beszterceze felé induló vonat elé vetette magát, mely a szerencsétlent a szó szoros értelmében ketté szelte. Jánosi nyomban meghalt. Azt mondják ismerősei családi viszály vitte e végzetes lépésre.

Kitüntetett munkások. A becsületes és szorgalmas munkások közül a napokban ismét kitüntetést nyert kettő. Megható szép ünnep keretében folyt le a kitüntetés. *Jankovich* László zalamegyei főispán nyújtotta át *Molnár* uradalmi eselédnek, aki az uradalmat már 50 év óta hűségesen szolgálja és *Cseh* Sándor eserszeg-tomaji lakosnak, aki fiatal kora óta, mint arató munkása volt a magyar földnek, a földművelésügyi miniszter 100—100 koronás jutalmúját és elismerő-okmányját. A városház dísztermében lefolyt ezen meghatóan szép ünnepélyen az elnöklő főispánon kívül a zalamegyei gazdasági egyesület részéről *Bogyay* Máté orsz. képviselő, továbbá *Takách* Imre járási főszolgabíró, dr. *Dezsényi* Árpád uradalmi főtitkár s többen voltak jelen. A megjutalmazott munkások szemeiben örömkönyvek között rebegtek hálás köszönetet a szép kitüntetésért, hogy *Darányi* miniszter, a munkásnép igazi istápolója sok munkája közben róluk, a szegény munkásokról sem feledkezett meg.

Felesleges óvatosság. *Udvarló:* (ki az imádott Gizellát ennek huga előtt megcsókolta.) De ugy-e *Boriska*, nem mondja meg a mamának?

Boriska: Én? Hamarább megmondja azt maga *Gizella!*

A *Pesti Hengermalom-Társaság* mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Jencs Vilmos gyógyszerész mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét bátorokdunk felhívni.

JENCS-féle
Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.
Főraktár:

Dr. Egger Nádor'gyógyszertárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

GAZDASÁGI DOLGOK

A talaj termőerőben tartása.

A föld akkor marad állandóan termőképese, ha művelése körül bizonyos szabályokat betartunk. A termésekkel a talajból mindig veszünk ki valamit, amit pedig pótolnunk kell, ha az állandóan termőképese állapotban akarjuk tartani. Erre való a trágyázás; itt csak utalni kívánunk arra, hogy a talaj termőerőben tartására a trágyázás a legfontosabbak egyike. A trágyázásnak karöltve kell járni a helyes megmunkálással s ha e tekintetben megtettünk minden lehetőt, úgy munkásságunk eredményes lesz.

A talaj termőerőben tartására trágya kell, még pedig mennél több. Főcélja legyen tehát a gazdának, hogy mennél több trágyát állítson elő. Termeljen sok takarmányt, hogy sok marhát tarthasson, mert sok takarmány sok trágya, sok trágya nagy termés.

Szalmát, szénát eladni sohasem volna szabad, föl kellene azt használni az utolsó szálíg gazdaságunkban. Aki takarmányt ad el, az nem jó gazda; annyi marhát kell tartani, amennyi a takarmányt megeszti, alájuk pedig bőven aljazunk szalmával. A jó gazda átrágyázza földjeit minden harmadik vagy negyedik évben. Ha ezt megteszi, úgy földjeit bizonyára javítja, termőképességét fokozza s így nagyobb terméseket tud előállítani. Azzal még édeskeveset segítettünk magunkon, ha például ugart hagyunk s azt nem munkáljuk meg kellően, hanem talán parlagon hevertetjük a földet; így egy év termésétől elesünk s a második év termése nem pótolja az egy évben elmulasztott aratást. Ha az ugart jól megmunkáljuk, úgy a következő év termése mindenestre nagyobb s jobb lesz, de azért, ha ezt a földet ahelyett, hogy fekete ugarnak hagynánk, jól trágyázzuk s bevetjük takarmánnyal, úgy sok takarmányunk lesz, több állatot tarthatunk s ha a következő évben az a föld valamivel kevesebbet is teremne, mintha előzőleg ugar lett volna, azért azt a hiányt takarmánytermésünk bőven pótolja. A jó trágyázás a legjobb eszköz a talaj termőerejének fentartására.

Mindenesetre befolyásolja ezek hatását az elővetemény is, mert ha a vetendő növények között a kellő sorrendet be nem tartjuk, úgy elronthatjuk a földet; de az ebből származható bajt is orvosolhatjuk a jó munkával s a trágyával. A talaj termőerejének állandó fentartása megkívánja, hogy a vetendő növények úgy váltakozzanak egymással, hogy a sekélyen gyökerezőre mélyen gyökerező követezzék s hogy ugyanazon vetemény ne jöjjön kétszer egymásután ugyanazon talajba, vagyis pél-

dául árpa után jöjjön here s ne buza, vagy következzék például répa stb., viszont buza után búzát, árpa után árpát, kalászos után kalászos, vagy bármit egymásután ne vessünk.

A pozsonyi baromfikiállítás.

A szép, nagyarányú pozsonyi mezőgazdasági kiállítás egyik legszebb részét képezte a baromfikiállítás, amelyen 3000 baromfi volt kiállítva.

Fekete langszán tyúk.

Kitűnő tenyésztanyag nemes tyukokból, ludakból, kacsák és pulykákából. Udvarokban volt ezek legnagyobb része elhelyezve, a kisgazdáké ellenben ketrecekben, törzsek szerint. Nagyon sok kisgazda vett részt szép baromfiaival a kiállításon, megmutatva, hogy a mikisgazdáink is milyen szeretettel viseltetnek ma már a hazznos és jövedelmező baromfitenyésztés iránt. A felhozott

baromfiak, különösen a kisgazdáké mind elkelt és ezek egy tekintélyes részét az állam vásárolta meg.

Sok kitüntetést, pénzdíjat vittek haza a kistenyésztők, így *Knapecz János* kisgazda Hódmezővásárhelyről, diszoklevelet és 30 K. pénzdíjat emdeni ludakért, *Györök István* Jászszentlászlórézüstérmét kiállítási oklevelet és 60 K. pénzdíjat sárga orpingtonokért, *Illés Antal* Sárvárról bronzérmét és 60 K. pénzdíjat emdeni ludakért. Pénzdíjakat nyertek még: *Seres József* mintagazda M.-Kovácsháza, langszánokért 50 K. *Sümeji János* és *István* mintagazda langszánokért 50 korona, *Mredvicska András* mintagazda N.-Vadkert plimuttyukokért 50 K. pénzdíj. *Gruja Samu* mintagazda Szászváros, plimuttyukokért, *Harsányi István*, Pécska, emdeni ludjaiért 20 K. *Kovács János* mintagazda Vizsoly, emdeni ludakért 20 K. *Maruska János* mintagazda Tőke-Terebes, pekingi kacsákért 10 K. pénzdíj. *Oláh József* mintagazda B.-Surány, pekingi kacsákért 10 K. *Német János* mintagazda Vadász-Erdő, emdeni lud keresztezéseért és pekingi kacsákért a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* 20 korona pénzdíját, *Rábek Mihály*

Fekete langszán kakas.

A pozsonyi kiállítás rendezői.

SZOMJAS LAJOS dr.
a földm. miniszter kiküldöttje.
Miniszteri osztálytanácsos.

MOLNÁR ISTVÁN
a kertészeti kiállítás elnöke.

ZEDNIK PÁL
kiállítási csoportbiztos.
Pozsony városi főkertész.

TÖLG GYULA
kiállítási csoportbiztos.
Állattenyésztési felügyelő.

Tj. SPORZON PÁL
kiállítási főcsoportbiztos.
Gazd. tanint. tanár.

NOGRÁDY KÁLMÁN
kiállítási csoportbiztos.
Kir. al-erdőfelügyelő.

mintagazda Mocsanak, emdeni lud keresztezéseért 10 K. Csonka Sándor mintagazda Szentés, emdeni ludakért a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* 30 K. pénzdíját. Fodor Mózes mintagazda Héjjasfalva, pekingi kaesákért a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* 20 K. pénzdíját, és Polerszky János mintagazda emdeni lud és pekingi kaesákért a *Baromfitenyésztők Országos Egyesülete* 30 K. pénzdíját.

Ez az eredmény csak azt bizonyítja, hogy a baromfitenyésztés ma már első helyen áll s hogy ez állattenyésztési ágazat felvirágzásában a kisgazdáknak is nagy részük van.

E megemlékezéshez csatolt két képünkön egy szép langszó párt mutatunk be olvasóinknak, egy kakast és egy tyukot, szintén kisgazdák tenyésztését, amelyet szépen kapott le a fotografáló masina.

A helyes fejésről.

A jó fejés szabályainak egyik legfontosabbika hogy az utolsó cseppig fejjük ki mindig a tőgyet. Aki vizsgálni szokta tejgazdaságának tejét, nem ritkán van alkalmja csodálkozni, hogy mennyire változik a zsirtartalom ugyanazon táplálékon élő tehének tejében; egy napról a másikra néha 1 százalék, sőt több is lehet a különbség. Ennek oka legtöbbször az, hogy nem fejjük ki a tejet az utolsó cseppig a tőgyből, hanem lustaságból, vagy mert a tehen nyugtalanodik és nehezen adja le a tejet, többet-kevesebbet a tőgyben hagynak. Pontos próbamérésekből határozottan tudjuk, hogy az a része a tejnek legkövérebb, ami utoljára fejetik ki, némileg erősebb fejéssel a tőgyből. Ez a része a tejnek 7—8—9 százalék zsirt is tartalmazhat, míg amit legelőször fejjük ki, csak 1—2 százalék zsirtartalmu lehet. Az utoljára

Gyümölesszüret.

a tőgyből mintegy kieroszakolt tej egy decziliterében levő zsir az egy fejésre kapott tejet tartalmassá teszi, illetőleg, az egész tej higabb lesz. Kitünik mindebből, hogy nagyon ügyelni kell, hogy a tőgy jól kifejessék. Ezért oly fontos eltalálni a módját, a tőgyben lévő tejet mind kifejni. A jó s ügyes fejő szeliden meggyurja a tőgyet, a mikor már csak kevés csepeg a csecsekből. Lapos tenyérrrel a tőgy mind a két oldalát szeliden nyomogatva végigsimitja, a mig érzi, hogy megint feszülnek a csecsek, jeléül annak, hogy megteltek újból tejjel; ekkor azután folytatja a fejést a legkövérebb tejet csurgatva a sajtárba. Ahol a borjak anyjokat szopják, az a szokás néhol, hogy mind a négy csecsből engedik szopni a fejés kezdetén és a fejés bevégeztével, amikor a burju anyja alatt marad, hogy kiszopja, amit a fejő a tőgyben hagyott. Ez néha több, máskor kevesebb, a mint éppen a fejőnek tetszik, de mindig a legkövérebb része a tejnek hagyatik a tőgyben s így a borju esetleg több zsirt — kövérebb tejet — kap, mint a mennyire szüksége van; ezért könnyen kap hasmenést a leirt szoptatási mód mellett, nem is szólva arról, hogy a sajtárba került tej szintén higabb, mint kellene, hogy legyen helyesebb szoptatás esetén. Mind a két okból legezészerűbb 1—2 vagy akár három csecset egészen a borjunak hagyni, a szerint, a mint sok vagy kevés tejet ad a tehén, illetőleg a borju szükséglete szerint.

Szüret utáni permetezés.

Mivel a permetezésnek a szőlő peronoszpórája ellen csakis óvó nem pedig gyógyító hatása van, szüret után már, midőn a peronospora az alacsony hőmérsék miatt tovább fejlődni úgy sem igen képes: a szőlőt permetezni fölösleges. Mivel azonban újabb időben bebizonyított tény, hogy a peronospora a rügyekben is áttelelni képes, azt gondolhatná valaki, hogy ebből a szempontból lehetne jó a permetezés. De e szempontból is felesleges munkát végeznénk az őszi permetezéssel. 1-ször mert tavaszig, mire a peronospora fejlődése beállana, a kint maradt vesszőkről az őszi és téli esők ugyis lemosnák a kipermetező folyadékot, másodszer pedig, mert a permetező folyadék úgy is csak a rügytakarókra juthatna, melyek tavasszal lehullanak. Az őszi permetezésnél sokkal inkább volna annak értelme, ha tavasszal elültetés előtt a vesszők bordeaux-i keverékbe áztatnának, mert ez alkalmas arra, hogy a vesszőkhöz tapadt parazita gombák továbbfejlődését megakadályozza, vagy, hogy ezek némelyikét el is ölje.

Giliczetüske irtása. A giliczetüske irtásának legbiztosabb módja az, ha a talajt felszántják és néhány évig kapást természetnek. Egy másik mód, hogy a giliczetüskéket, aminő mélyen csak lehet, ki kell vágatni. A giliczetüske több évig élő növény s így a földben maradt szárrészek itt-ott megint kihajtanak. Az új hajtásokat már zsenge korokban folyton ki kell tépni, mire a földben maradt szárrészek egyre jobban gyengülnek s végre elhalnak.

MULATTATÓ

A vén ravasz.

Irta: Bársony István.

BÁRSONY ISTVÁN

Nagyon szép erdeje volt Zsibói erdőmester urnak.

Területre nézve nem volt ugyan valami nagy, de annál változatosabb minden tekintetben. A nagy lábas erdőt sűrű vágások váltogatták fel s a lombos bujaság közt akadt egy-egy vadvirággal gazdag erdei rét is, amely kitünő legelőt biztosított őznek, szarvasnak s még arra is jó volt, hogy esténként, hajnalonként kijárjon oda a fácán, tücsköt, bogarat szedegetni.

A fácán volt tudniillik az erdőmester ur legnagyobb gyöngéje, imádtta ezt az ázsiai jövevényt, a melynek az ivadékait minél jobban be akarta telepíteni a gondjaira bizott vadászterületre. Nem kimélt sem anyagi áldozatot, sem fizikai fáradságot, hogy elmondhassa: »nekünk van a legszebb, legtökéletesebb fácánállományunk hét vármegyében«.

Az igaz, hogy biz abban a szomszédos hét megyében nem is akadt még egy olyan lelkiismeretes gondos fácántenyésztő, anilyen ő volt.

Mint hogy a környéket meglehetősen békés természetű nép lakta, nem igen volt rá szükség, hogy tulságosan őriztesse az erdejét, annál is inkább, mert az uradalmi gazdaság meglehetősen körülvette, úgy hogy csak annak volt járása az erdőségben, aki ott egyszersmind otthon is volt. Idegen akár sohasem tette volt légyen oda a lábát.

Megesett ugyan nagy ritkaságképpen, hogy valamelyik falusi sváb kiült a határra, a tengeri tábla sarkára nyulat lesni s ilyenkor a kóborló fácán is megjárhatta vele. Mert hogy a fácánnak olyan a hajlandósága, hogy szeret elkalandozni s amellettt ostoba, gyakran nem talál vissza a hazájába, ha egyszer messzebbre talált távozni tőle. De azért rendszeres orvvadászatról, ami miatt az erdészeknek komolyan főhetett volna a fejük, nem volt ott szó. Eppen ennél fogva meg is elégedett Zsibói erdőmester uram egy kvalifikált vadőrrel, akinek azután még néhány parasztkerülő volt alája rendelve segítségül.

Ezt az egyetlen vadórt Piehláriknak hívták. Származására nézve telivér cseh vala, mint a Zsibói erdőmester ur elődje, az öreg Jiriczek. Amikor az öreget nyugalmazták, ő maga ugyan elindult haza, Morvaországba, de itthagya hűséges szolgáját, Piehlárikát, sőt még odakommendálta az új erdőmesternek, aki a tapasztalt s a viszonyokkal már ösmerős vadórt már humanizmusból is megtartotta a szolgálatban.

Szánalmas figurácska vala ez a homunkulus. Zsibói sehogysem tudta megérteni, hogy ezt a vékonydongájú emberkét, hogy nem vitte el már régen az ördög a terhes vadóri foglalkozásban. Olyan madárfeje volt szegénykének, hogy a varjak bátran valami

elátkozott pajtásuknak nézhették volna. Amellett szünet nélkül pislogott, amivel azt a gyanút keltette, hogy nem valami jól lát. Zsibói mindig megcsóválta a fejét, ahányszor ez a »Jiriczek-örökség« (így nevezte) a szeme elé került. De hát mit tehetett? Ha egyszer elfogadta, már csak meg volt vele. Az az egy, hogy Pichlárík értett a fázánhoz, minden egyébbel kitudta békíteni. Aztán meg nem is olyan könnyű ám megbízható vadórhöz jutni. Ki kell próbálni az ilyet s magyareMBER, őszintén szólva, nem nagyon alkalmas az efféle szolgálatra. Sem szakértelme, sem igazi önfeláldozó kitartása nincsen hozzá.

Zsibói erdőmester, még javakorbeli ember lévén, nagy kedvvel, erélylyel és fáradhatatlanul látott minden dolga után. Folyvást az erdőt bujta s olyan helyeken is megfordult, ahova Jiriczek bácsi az ő eszűs lábászárával talán sehasem jutott el. Egy ilyen magányos kőborlása közben a kökényes dombalján, ahol kedves fázánjainak rendes etetőjök volt: különös felfedezésre jutott. A fázánzetetőhöz vezető ösvénytől alig néhány ölnyire nagy vergődést hall. Odasiet, hát egy gyönyörű fázánkakas fojtogatja magát egy vékony drótból készült erős hurokban.

Az erdőmester elképedt.

Mialatt a kakast megszabadította a halálos veszedelemtől, szörnyen törte a fejét, hogyan kerülhetett ide a hurok, a pagony közepébe, ahol idegen ember soha meg nem fordul.

Sokat tapasztalt már életében s egyebek közt egy pár hihetetlennek tetsző dolgot is. Kifejlődött benne a gyanakvás ösztöne. Itt csak Pichlárík jár, a vaksi, más senkisé. A vén Jiriczek idejében senki sem háborgatta a kedvteléseiben, ha ugyan voltak neki. Ki tudja, mire vetemedhet az ilyen unatkozó vadór, ha mindent nagyon szabadjára tehet?

Zsibói eleresztette a megmentett kakast, amely nagy zenebonával szállt be a vágásba. Aztán hazasietett, kész tervvel az agyában, hogy kiugrassa a báránnyörbe öltözött farkast az ő szelid természetére valló ködmönéből.

Sok mindenféle lomja közt volt neki egy félig-meddig vedlésben levő kitömött fázánja, melyet faldisznek szánt. Biz' azt a molyok már kikezdték némileg, ami azt bizonyította, hogy a tömömester nem használt elegendő arzenikumot a madárőr belső preparálásához. Az erdőmester eldugta ezt a zománczos tollu mumiát a szüro alá s hamarosan visszahajtatott a kökényeshez. Ott megállította a szekeret a kutnál, maga pedig toronyiránt nekivágtatott a fázánzetetőnek, aholajt a hurkot találta volt. Csakhamar rá is akadt s akkor az egyik hurkot ráhurkolt az arzenikumos fázánbőrre.

Még aznap berendelte a vaksi vadórt s azt mondta neki:

— Hallja-e Nepomuk, a Kujtorék fia, a Simon gyerek, hurkot talált a kökényesen, a fázánzetetőnél. Hiba van a kréta körül, jó lesz, ha utána néz egy kiesít, hogy ki járogat ki oda. Holnap reggel menjen ki s aztán tegyen jelentést arról, amit tapasztal.

Azt a bizonyos Simon-gyereket ugyan éppen aznap küldte el Zsibói zabért a Klára-majorba; de azt Pichlárík nem tudhatta. A fiu másnap estig elő

nem kerülhetett, hogy valamit fecsegjen itthon, ami árulója lehetett volna az erdőmesternek.

Zsibói úgy gondolta, hogy minél hunczuttabb a vaksi vadór, annál kevésbé számol be majd a hurkokkal, amelyekkel bizony még az őzet is meglehet fogni.

Kimegy s összeszedi a bünjeleket, hisz ő tudja legjobban, hol és merre vannak, azután valamennyit eldugdossa megsemmisíti. (Majd nagyot néz ha a kitömött fázánt megtalálja! Vajjon mihez fog vele?) Ő pedig, — már mint az erdőmester, — később maga is kitekint a kökényesbe az etetőkhöz, megállapítja, hogy a hurkok immár nincsenek ott, ami annyit jelent, hogy ime tehát csakugyan Pichlárík a bünös, aki semmit sem szól, hurkot elő nem ad. Akkor következik azután a nagy leszámolás.

Ily módon fondorkodván, maga is türelmetlenül

Ez a szőlőfürt!

várta a dolgok folyását. Holtbiztosra vette, hogy nem esalódik a kalkulusában.

Be is toppant másnap reggel hozzá a vaksi vadór, aki már szürkülő hajnallal kiindult volt s így ugyan-csak hamar megtette az utját.

— No, Pichlárík, mit talált? — kérdezte Zsibói, közönyt színlelve.

— Bizony igaza volt a Kujtorék Simonjának, tekintetes uram, — volt a meglepő válasz.

Zsibói felkapta a fejét: ugyan, ugy-e?

— Igenis, instálok, — voltak hurkák (értsd: hurkok) a kekinjes dombján; még egy kákáska is találtam egyikben.

Azzal előrántja bőrtarisznyájából a kitömött fázánt s ritka önérzettel tartja a princípálisa orra elé. Még akkor sem vette észre, hogy iszen az csak a bőre egy néhai kakasnak.

Zsibói megcsóválta a fejét. Ej-ej, gondolta, hisz ez az ember talán még életében sem markolt igazi fázánt, különben hogy is ne tudná, hogy mit szorongat mostan.

Aztán fenhanganon folytatta:

— Jól van öreg, no; derék ember maga, meg is érdemli, hogy ezentul több pihenése legyen. Holnaptól kezdve beállítom magát ide, a ház mellé.

Hadd járja ezentúl az erdőt Szigony Feri, az jóval fiatalabb.

A cseh vadőr nagy hálálkodással ment kifelé, rohant haza, a feleségéhez, dicselkedni.

Az erdőmester látta az ablakból, hogyan igyekszik.

— Szegény nyomoruság te, még gyanusítottalak, mormolta magában.

A vaksi vadőr pedig otthon félrehiyta a feleségét s kihuzott a tarisznyája legfenekéről egy másik fázánt, amely még meleg volt. A kora reggeli órákban végezhető be földi pályafutását.

— Ehol van, te, — de jól vigyázzad, mert ez az utolsó pecsenye; — többet már nem igen lehet. A főerdőbakter gyanakszod odafent. Pszt, te!

Behuzta a nyakát a válla közé s ravaszul mosolygott, hang nélkül nevetett.

Dalok.

I.

*Csillagok vagyunk mi mind a ketten,
Csillagok, mik egymás kergetik,
És bolyongva a nagy végtelenben
Soha, soha el nem érhetik.
Mindenik egy más után sorárog
Ég és földön véges-végtelen,
Egyik ezélt ér, a másik kifárad,
S így a mélybe hullni kénytelen.*

*Csillagok vagyunk mi mind a ketten,
Rád tekintek és boldog vagyok:
Te egy másra nézel önfeledten,
Kinek fénye... nem érted ragyog!...
Édes álmát hogyha már elérte,
Kettőnk közül egyik boldogal,
Majd a másik fájo szívvel érte,
... Mint a csillag, — esendesen lehull.*

II.

*Temető lett a Tiszából
Szőke Tisza hullámjából.
Két virág volt, két szép rózsza
Mind a kettő boldogságra teremtve.
Mind a kettő tegnap óta
Boldog is lett, úgy a miként kereste.*

*Tisza vize szép temető,
Csöndességet ígérgető.
Egyik virág, piros rózsza,
Meggpihenni oda vágott mélyére
A más virág tegnap óta
Oltár előtt megesküdött kedvére.*

Tisza vize ne beszéld el

Ki játszott a szerelmével.

Szőke hullám hallgas róla.

Csalfa szívet mélyen-mélyen temessed.

Te se beszélj esendes róla

Hogy a másik, az a szegény boldog lett.

Péterfy Tamás.

A d o m á k.

Széchenyi gőzösei. Gr. Széchenyi István 1847-ben ment először Tokajtól Náményig a Tiszán, kémlelve, ha vajjon a víz alkalmas-e, gőzhajózásra?

Bereznél kiköttette a hajót, hogy a partra tódult nép annál közelebből esodálkozhassek rajta.

A ezigándiak közül is volt egypár a bámuló tömegben, kik sorra megjárták a gőzös minden zezegzugát. Midőn ki akartak menni a hajóból, kérdezi tőlük gróf Széchenyi:

— Nos emberek, hogy tetszik ez a hajó?

— Nem találunk benne uram semmi hibát.

Csak az benne a legderekabb, hogy a kereke úgy kapari a vizet, mint a kutya.

Széchenyi István az utcán. Széchenyi István gróf ha valamit vásárolt, rendszeren hóna alá vette és zsenirozás nélkül haza szállására. Egykor az akadémiai ülés után, nagy esomaggal hóna alatt találkozott Helmezy Mihálylyal.

— Nem zsenirozza a gróft e köteggel menni az utcán?

— Egy cseppet sem — válaszolt Széchenyi kedélyesen — az jobban zsenirozna, ha olyan állapotban lennék, hogy soha se vihetnék semmit haza.

Petőfi, mint hitelező. Petőfi Sándor midőn módja volt örömet segített szegényebb sorsu irótársain, de nagyon boszankodott, ha valaki kölesön kért pénzt tőle.

— Ugy is tudom, hogy meg nem adod! — szólt ingerülten — kérj tehát úgy, de ne kérj kölesön.

Ha valamelyik azután szavát tartá s tartozását kifizette, mosolyogva jegyzé meg:

— Mennyire javult a világ, már nem csak tartozásukat, fizetik meg az emberek, hanem az ajánlékokat is!

Vajas versek. Petőfi a korabeli fiatalabb versezők közül csak Arany János, Kerényi és Tompa költeményeit szerette. Vachot Sándorra figyelmeztetve, így szólt:

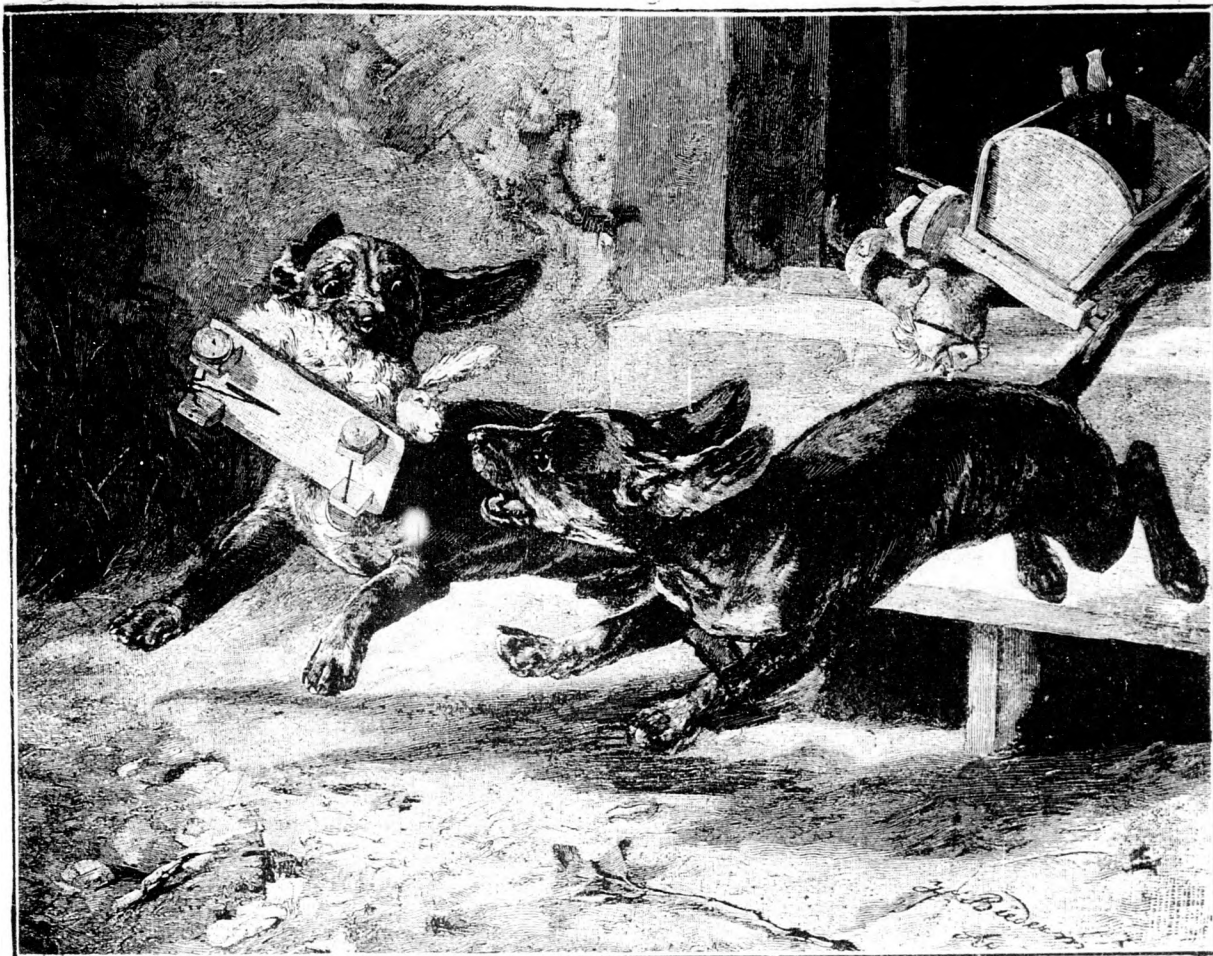
— Versei elég szépek, de tudjátok, hogy én mindent zsirral eszem és a vajas ételeket nem szeretem!

Az okosság jele. Házasodni akart a tanító, de sokáig nem tudta magára fontos lépésre elhatározni. Sok töprengés után előadja bajait kollegájának s kéri tanácsát.

— De hát kiesoda az, hogy néz ki, akit el akarsz venni?

— Barátom, — felelé a töprenkedő, — szép leány, gazdag is, amint mondják jó jó, csak azt nem tudom ostoba-e?

— Kérd meg a kezét — vágott vissza a kérdezett s ha meglátod, hogy hozzád akar menni, akkor bizonyosan ostoba.

Vadászat otthon.

A hittani órán. *Hitoktató:* — Ellenségeinket tehát szeretnünk kell s nekik megbocsátanunk, ha megbántottak. Mondd meg tehát Janesi, megbocsátánál egy fiunak, aki megvert?

— *Janesi:* Igen, ha erősebb, mint én vagyok.

A két ige-alak. — Te Pista, kérdi a tanító, ha azt mondom: az apa megáldja hat gyermekét, mi esoda alak ez, eselekvő vagy szenvedő?

Pista: Ez eselekvő alak.

Tanító: Helyes, hát a szenvedő alak?

Pista: Az apa hat gyermekkel áldott meg.

Képeinkhez.

Gyümölcs-szüret. Itt a gyümölesszedés ideje. A gondos kezek, ha megóvták a fát tavaszkor füstöléssel a fagytól és tisztogatással a pillangókukaczoaktól, most az ősze beálltával jutalmát is látják. Csak úgy mosolyog le az érett gyümölcs a fákról. A Pista megleste Julesát, mikor a körtefára mászott. Fiatal mindkettő, hát inceskednek. Pista elviszi a létrát, hogy Julesa ne tudjon lejönni a fárról. Éppen ezzel élvelednek, mert a legény esókot kér, különben nem hozza vissza a létrát. Ilyen kedves eseményekben gazdag a gyümölesszüret, melyet képünkön is bemutatunk.

Ez a szőlőfürt! Hangos a szőlőhegy. Dal, zene és vigság járja. Szüretnek mindenfelé. Sok vidéken savanyu a szőlő, de ezt orvosolni lehet úgy, miként lapunk mai számában is tanácsoljuk. Mégis több helyen édes, szép fürtöket szüretelnek. Az idén általában jó bortermés mondható nálunk. Sok helyen mondják, a képpen is látható, örömmel: *»Ez a szőlőfürt!«* Gyönyörűség nézni a szép szőlőgerezdet, hát még a leve mily pompás lehet!...

A pozsonyi kiállítás rendezői. Utóbbi számunkban névesere történt. A Nógrády Kálmán aláírással megjelent arckép Szomjas Lajos képe, mely tévedésünket sietünk helyreigazítani azáltal, hogy újra hozzuk Szomjas ur képét és melléillesztjük az igazi Nógrády Kálmánt. Lapunk mai számában csak hat arcképet közlünk a pozsonyi kiállítást rendező derék férfiak közül, de az érdekes munkások sorrendjét továbbfolytatjuk következő lapszámainkban is.

Vadászat otthon. Kinek mi a szenvedélyes mestersége, éppen azt folytatja. A két dakszli szenvedélyes vadász. Mikor nincs alkalom vadászatra kinn, akkor otthon vadásznak. De hogy vadásznak? Elviszik a Pistuka kocsiját, lovát és széttépik. No, megálljatok otthoni vadászok! Mindjárt jön a Pistuka az ostorral!

Apróságok. *)

Mátyás király orra. Mátyásnak meglehetősen nagy orra volt, amit nagyon jól van, »ha akar legyen«, azt mondja a kecskeméti ember. Egyszer azonban szinte vesztére szolgált ez a tekintélyes orra.

Valami nagy várost (Bécsset) ostromolván, hogy annak gyöngéit kiismerhesse, maga áruhában belépődött oda. Azonban valaki ráismert s rögtön parancsot adott a város kapuinál levő őrzőknek, hogy vigyázzanak és ki ne boesássák.

Mátyás megtudta ezt s hirtelen egy kerek tót öltöztetvé véve magára, elkezdett egy szekérekereket hajtani maga előtt a kapun kifelé.

A kapuőr látva, hogy mint siet a tót a futó kerék után, nem állhatta meg, hogy rá ne kiáltson nevetve:

— Te szotyák! Akkora orrod van, mint Mátyás királynak — s azzal egy jót húzott a hátára.

A király türe a tréfát s csak akkor nevetett ő is, mikor már a kapun kívül volt.

Kereshették odabenn Mátyás királyt.

Jókai Mór.

A nagy tök és a négy ökör. Lakott egyszer egy igen szegény és egy igen gazdag ember egymás mellett egy faluban. A szegénynek sok gyermeke volt, nem tudott velök hova lenni. Egyszer azt gondolá ki, hogy felmegy Budára Mátyás királyhoz, visz neki egy szép nagy tököt, mely ott termelt a kertjében.

A király szívesen vette a szegény ember ajándékát s megtudva, hogy az milyen becsületes és szegény, ajándékozott neki kétszáz darab körmőzsi aranyat.

A szegény ember nagy dicsekedéssel ment haza, fűnek-fának elmondva a király nagy kegyességét, s mindjárt telket vett magának az ajándékba kapott pénzből.

Megirigyelte ezt a gazdag szomszéd s gondolta magában, hogy ha a király egy rongy földi gyümölcsért kétszáz aranyat adott, mit fog majd ő neki adni, ha legszebb négy ökrét hajtja fel hozzá. Azért legalább is négy zsák aranyat talál elé.

Felhajtá tehát legszebb négy ökrét a királyhoz s alázatosan átadta neki. A király hallotta már az embernek híret s elhozatá a nagy tököt, a mit szomszédja ajándékozott.

— Láttál-e már ilyen szép tököt életedben.

— Sohasem nagyságos király.

— Látod, ilyen neked nincs, pedig ez a szomszédodnak termelt. Tehát legyen ez a tiéd, vidd haza. Becsesebb ajándékot nem adhatnak négy ökrödért. Az ökrök pedig szegény szomszédodé legyenek, akinek viszont ilyen szép ökrei nincsenek.

Az ember hosszú orral vitte haza a tököt.

Jókai Mór.

*) A kolozsvári Mátyás-szobor leleplezése alkalmából megjelent Hunyadi Mátyás király emlékkönyvéből.

Kettős kötelesség. Iskolába jön a kis Béla, kinek tegnap temették el a bátyját Károly. „Látod édes fiam“ mondja neki a tanító, „te most egyedüli gyermeke vagy édes szüleidnek, tehát most kettős kötelességed magadat jól viselni, hogy édes szüleidnek örömet szerezz“.

— Bizony, kérem tanító ur, szólt a kis Béla, Károlykának nem kellett volna meghalnia. Elég szomorú reám nézve, hogy most *kettő helyett* kell magamat jól viselni.

A választási vizsgálat humora. Sok jóízű dolog esett meg a csongrádi kerület választási visszaéléseit vizsgáló bizottság munkája közben. Így a vizsgálat első napján történt, hogy egy öreg, nem várva be a Szeless képviselő által adandó kérdéseket, beszédbe fogott:

— Már kérem alássan, én 20 esztendeig voltam választó, ettem is, ittam is eleget ezalatt; de verjen meg az Isten, ha továbbra is eladom a jogomat, mert a *tavalyi kortesebédltől beteg lettem.*

Egyik jóképű magyar, mikor azt kérdezték tőle, hogy kapott-e ellátást a választás napján azt felelte:

— Nem vagyok olyan bolond, hogy olyan jeleltre szavazzak, aki *még annyira sem becsül*, hogy 4—5 pohár sörrel megkináljon.

Egy másik magyar megtagadta az esküt, mert — saját szavai szerint — »egyszer megesküdtöm már felelőségével s nem akar *még egyszer hamisan esküdni.*«

Számrejtvény.

— Lengyel Ferencztől. —

1, 2, 3.	Az egész, darabra szelve;
15, 14, 37, 17.	Hasznót hajtó gabna féle;
6, 18, 19, 20, 21.	Egy európai nemzet;
16, 9, 47, 11, 5.	Igy hívják a kevélyembert;
40, 41, 7, 23, 13, 9, 50.	Ez közbiztonsági egység;
1, 9, 4, 10, 37, 33, 8.	Legfőbb bíró a vármegyén;
12, 22, 24.	Gyufaszál van bele mártva;
38, 39, 1, 25, 26, 7, 29, 40, 41.	Patakpart kedves virága;
28, 27, 32, 44, 50, 49.	Néhol éléstárnak mondják;
30, 31.	Fákat hasítani használják;
35, 36, 47, 48.	Három után szokott állni;
43, 42, 34.	Méheket ebben találni;
45, 46, 14, 4.	Női neveknek egyike;
1—50.	Dura Máté jeles verse.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő 1902. október hó 26.

A „Független Ujság“ 41. számában közölt talány megfejtése

Dér.

Helyesen fejtették meg: Pestality Ilonka, Bokor Mari, Forró Etelka, Seress Paula, Bozó Ferenczné, Fekete Istvánné, Hajgató Elekné, Kövály Jánosné, Forgács Jánosné, Mészáros József, Fekete Antal, Ludas Imre, Simón József, Lennér Imre, ifj. Szathmáry Sándor, Eörsi Péter, Jakabos Zsigmond, Keresztyén Gábor, Egeresi Dezső, Slárku István, »Jászdósa kaszinó.«

A sorshuzásnál Simón József (Gát) neve jött ki, kinek Sasi Nagy Lajos »A XX. század igazi népnevelői« című művét küldöttük meg.

A »Független Ujság« 40. számában közölt talány megfejtését utólagosan beküldötte ifj. Pádár János.

• LEVELES SZEKRÉNY •

F. A. Ürmös. Talányokat, ha jók, szívesen hozzuk. — **Szuchács János** urnak. A pozsonyi kiállítás nyeremény-jegyzékét kívánsága szerint elküldöttük. — **Slárku István** urnak. A negyvennyolcas őszhonvédek évi nyugdíjai a következők: tábornok 4000, ezredes 960, alezredes 816, őrnagy 720, százados 624, főhadnagy 552, hadnagy 504, őrmester 144, tizedes 96, köztitéz 72 korona. — **Petrus Jenő** urnak. A kéziraton kiigazítottam a helyesbítést. Üdvözlét. — **Farsang Mihály** urnak. Ügyvédiünk, kérdésére a következő választ adta: Az hogy ön vasuti pályáor és a várostól 30 méternyire lakik. önt semmiféle adó alól nem menti fel. Az itt a kérdés, hogy csakugyan a város határában lakik-e s hogy a fennálló szabályzatok értelmében tartozik-e és milyen adókat fizetni? továbbá hogy birtokában van-e ön adóköteles kutyának. Hogy milyen természetű egyházi adó az, amit önön követelnek, ahhoz a városi adóviszonyok ismerete nélkül hozzá nem szólhatunk.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. október 18 án.

Babona. (Árak métermázsánként értendőek.) *Buza* 14:00—15:20 K. *Rozs* 11:30 K-tól 12:50 K-ig. *Arpa* 11:40 K-tól 11:80 K-ig, jobb minőségű 11:20 K-tól 15:60 K-ig. *Zab* 12:20 K. *Tengeri* 11:40 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:80	24:80	23:80	23:00	22:40	21:60	22:40	17:80	11:80

Buzakorpa finom 8 50 K, durva 8:70 K.

Egyéb magvak: *mák* 25—28 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 16—40 K, aprószemű 24—32 K, *tarka* 20—20:00 K, *lencse* 28—43 K, *jorsó* héjas 28—32 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 64—66 K. *baltacim* 26:00—28:50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 540—760 fillér, muhar 680—780 fillér, zsupszalma 340—390 fillér, alomszalma 260—290 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 35—40 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 112—113 fillér, 260—280 kg.-mos 111—112 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 104—106 fillér, szerb 111—118 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 66—73—, középminőségű 52—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—50—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—60:00, magyar tehén középminőségű 44—68:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 44—, 58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 50—65—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia bivaly 30—50—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 80—108 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2:40—2:80 K, csirke 1:10—1:70 K, kappan hizott 3:00 K.—7:20 K. *Rucza* 2:60—3:00 K. *Lud* sovány 4—8 K. *Pulyka* sovány 4:40—4:60 K.

Tojás alföldi 72—74 K, erdélyi 56—58 K, ládánként. *Tea* tojás 100 drb 4:40—4:80 K.

Tejtermékek. *Teavaj* 2:40—3:00, *tejföl* 64—76 fillér literenként, *főzővaj* 56—80 K, *tehenturó* 16—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. *Sárgarépa* 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 16:00—17:00 *Petrezselyem* 100 kötés 00—0:00, 1 q 14—18—, *zeller* 100 drb 1:00—1:60, *karalábé* 1:40—2:00, *vöröshagyma* 100 kötés 00—40 drb 6:00 q 6:00—20:60, *foghagyma* 30—32—, *vörösrépa* 100 drb. 1:80—2:00, *fehérrépa*, *fejesekáposzta* 30 00—32:00—, *kelkáposzta* 100 drb 4:00—8:00, *vöröskáposzta* 00—00—, *fejessaláta* 6:00—1:60, *kötött saláta* 0:00—0:00, *burgonya rózsa* 1 q 10:40—11:60, *sárga* 10 40—16:80.

Pesti Hengermalom-Társaság

Alapított 1839. Budapest. Alapított 1839.

Magyarország **legelső** malmalma.

Minden kiállításon, a melyen részt vett, a **legmagasabb kitüntetések**et nyerte el.

A **Pesti hengermalmi liszt** a legszebb és legjobb magyar liszt, mindig **egyenlő kitünő minőségben**.

Figyelmeztetés: A Pesti hengermalmi liszt-hez elegendő mennyiségű, de nem nagyon meleg vizet kell keverni, (többet mint más liszt-hez), a tészta igen jó erősen kigyurandó és hosszabb ideig pihentetendő, s csak ha tökéletesen megkelt, kell azt jól át-fütött, de nem tulforró kemenczébe rakni. A több munkát és tüzelést bőven téríti meg a **több, szebb és jobb sütemény**.

A ki olyan helyen lakik, a hol a Pesti hengermalom gyártmányai lisztelárusítóknál egyáltalában nem vagy megbízhatóan nem kaphatók, az dara-, liszt és korpaszükségletének beszerzése végett egyenesen a malomhoz forduljon.

1901. évi forgalom 26000 mmázsa.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukceziókra

melyek idei második sorozata

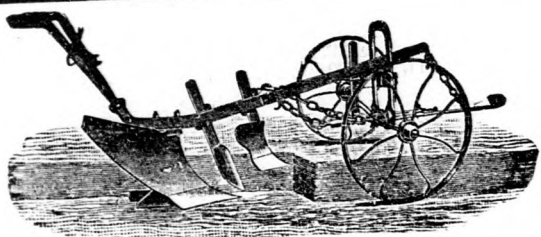
f. évi szeptember hó 24-én veszi kezdetét.

Az aukceziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes **díjkedvezményben**, valamint **ingyen raktározásban** részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Egyetemes és mélyművelő-ekék

acél gerendelyvel, állítható szarvakkal, pánczélemezekkel, acélöntvényeketesttel.

- **Többvasu ekék.**
- **Finom-, szántó-, csukló- és rét-boronák.**
- **Háromtagu- és egytagu hengerek.**
- **Szab. egyetemes-sorvetőgépek,**

Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzseplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozonyok 100 lóerőig.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Alakult 1900. erkölcsi támogatásával Alakult 1900.

Biztosítéki alap:	
Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.
Első évi fölösleg	90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, egyeztetően az ember életére különféle módozatok szerint.
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelőseleget egy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozinkografiai műintézete
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:
mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. ulján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photolithografialag legszelbben, legolesobbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül
Rézgáliczot (98—99%) elismert kítűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.